

**Miljövård, dvd/video**

uPpdb/VK

**Pussel. 174.**

VHS, 20 min. Åk 1-3

2001.

Om avfall, sopor och källsortering. Hur fungerar en kompost och vad finns det för mikroorganismer i kompostjord? Vart tar mjölkförpackningarna vägen? Hur källsorterar man?

uUh/VK

**Pussel 99.**

VHS, 20 min. Åk 1-3

Innehåll: Matias berättar litet om komposter, och vi får se hur gamla glasflaskor görs till nya. Hur gör man kläder av torv? Dessutom får vi se den andra delen av den lilla rävingens äventyr

Uhc/VK

**Tides of war : eco-disaster in the Gulf**

VHS, 52 min. Gy, Vux

1992.

Engelskt tal, ingen text. Filmen berättar om den ekologiska katastrofen som följde på Iraks invasion av Kuwait. Filmen kan även passa för engelskundervisning.

uUh/VK

**X-tra Special: Din ekologiska kappsäck**

VHS, 10 min. Åk 4-6 ; Hs

2002.

Hur ska man resa på semester för att belasta miljön så lite som möjligt? Vad är ekoturism?

uUh/VK

**X-tra Special: Din ekologiska matsäck**

VHS, 10 min. Åk 4-6 ; Hs

2002.

Hurdan mat ska man välja för att belasta miljön så lite som möjligt? Hur tung blir den ekologiska matsäcken av snabbmat?

uPpdb/VK

**Pussel. 255**

VHS, 15 min. Åk 1-3

2004.

Vi producerar massor av sopor i västvärlden idag. Ett sätt att försöka minska på sopberget är att återanvända. Denna vecka undersöker Micko vad hon kan återanvända och hur? Hon går bl.a. på lopptorg för att bli av med sina gamla saker. Hur lyckas det? Serien Bevingade Ord har huvudet på skaft.

uUh/VK

**Sagor från en soptipp**

2 VHS, 6x25 min. Åk 1-6

199?

Video 1: 1. Spegeldamens minnen ; 2. Äpplens historia ; 3. Det gamla vantparet berättar

Video 2: 4. Den långlivade plastmuggen berättar ; 5.

Det farliga batteriet ; 6. Den näsvisa näsduken berättar

uUh/VK

**X-tra Special: Din ekologiska klädsäck**

VHS, 10 min. Åk 4-6 ; Hs

2002.

Hur mycket belastar våra kläder miljön? Kan man spara resurser genom att återanvända och köpa begagnat? Hur tillverkas nya kläder och behöver man nya trendplagg varje månad?

uUh/VK

**X-tra Special: Din ekologiska tvättsäck**

VHS, 10 min. Åk 4-6 ; Hs

2002.

Kan det vara brist på vatten på jorden? Ja, på rent vatten. Hur kan vi spara på vårt rena dricksvatten och hur kan vi vara mera aktsamma om att det hålls rent?

**Pussel. 175.**

VHS, 20 min. Åk 1-3

2001.

Vad man kan göra av gamla mjölk tetror och annat som man kan hitta i soporna. Hur man gör papper. Glasblåsning och glaskonst.

uUh/VC

**Pussel. 198**

VHS, 20 min. Åk 1-3  
2002.

Den här gången handlar Pussel om sopor och återanvändning. Hur mycket sopor blir det per finländare och år? Hur kan vi minska sopberget? Vi får se hur det går till när man återanvänder metall. Konstnären Kari Cavén gör konst av sopor. Sist av allt får vi se "Magistern och hans klantiga klan".

**Pussel. 255**

VHS, 15 min. Åk 1-3  
2004.

Vi producerar massor av sopor i västvärlden idag. Ett sätt att försöka minska på sopberget är att återanvända. Denna vecka undersöker Micko vad hon kan återanvända och hur? Hon går bl.a. på lopptorg för att bli av med sina gamla saker. Hur lyckas det? Serien Bevingade Ord har huvudet på skaft.

uPpd/VK

**Skräp-Jocke**

VHS, 7 min. Åk 1-6  
-

uUba/VC

**Framtidens klimat : hur vill vi ha det?**

DVD, 15 min. Åk 4-6 ; Hs  
2007.

Vad är klimat och vad är det som påverkar vårt klimat? Hur uppkommer växthuseffekten? Hur kan du hjälpa att skapa en bättre miljö och en hållbar utveckling på vårt jordklot? Filmen ger en bakgrund till dagens klimatproblem samt ger konkreta tips för hur vi uppnår en långsiktig hållbar miljö att leva i. I filmen hjälper vår guide, Vanja Alling, doktorand vid institutionen för tillämpad miljövetenskap på Stockholms universitet, oss genom alla frågor på ett inspirerande sätt. Vanja träffar också barn i en klass som arbetar med miljöfrågor.

Qi/VK

**Seportaget: Skrotliv**

VHS, 29 min.  
2003.

Program från Jägerströms bilskrot i Saltvik. Ett liv kring samlande, återanvändning och återvinning av skrot. Åländsk dialekt talas i programmet.

**Klimatmonstret**

DVD, (26 min.) Åk 4-6  
UR, 2008. 1

Tre barn träffar tre personer som på olika sätt kämpar för bättre miljö och klimat på jorden. Många unga är oroliga över vad som händer med miljön och klimatet och är arga för att de vuxna gör så lite för att rädda jorden. I tre möten träffar tre barn tre vuxna personer som på olika sätt kämpar för en bättre framtid. Det blir möten om oron, men presenteras också förslag på hur man kan göra något åt det som sker.

Uh/VC

**Global miljöpåverkan**

dvd, 50 min. Hs, Gy, Vux  
2006.

Miljontals mobiltelefoner, datorer och uttjänta TV-apparater som varje år skrotas. Tillsammans med allt annat som slängs i världen bildar det gigantiska sopberg. Andra saker som påverkar miljön är klimatförändringar, skövlingen av regnskogar, vattenbrist och utrotning av djur och växter. Filmen vill visa de enorma problem som global miljöpåverkan faktiskt innebär - och väcka insikt om hur vi kan rädda bot på dem. Från 13 år.

uPpd/VK

**Solens saga**

VHS, 45 min. Åk 1-6

Innehåll: Skulle djuren skräpa ner på människors vis då skulle det minsann börja hända... Humoristisk animationsfilm om miljövard för barn

uPpd/VK

**Återvinning och energi**

VHS, 10 min. Åk 4-6 ; Hs  
1996.

Återvinning har blivit en allt viktigare faktor i jakten på råvaru- och energislöseri. Idag återvinns alumnieburkar, papper, flaskor m.m. Men vad händer med materialet när det tas omhand och återvinns? Hur mycket går i retur och hur mycket energi sparar vi?

Uh/VK

**Teknik och vetenskap om vår miljö**

VHS, 6 x 15 min. Gy, Vux  
2000. -

Innehåll: **1. Ändras jordens klimat?** I reportage från Naturhistoriska riksmuseet och den svenska vädertjänsten, SMHI, möter vi olika fakta om jordens klimat genom årsmiljonerna fram till dagsläget. Ett följande reportage hos

den amerikanska vädertjänsten, NOAA, belyser de metoder forskarna använder för att samla in data och underlag om den globala växthuseffekten. ;

**2. Vad är ozonhålet?** Vid ett besök hos vädertjänsten SMHI i

Norrköping följer vi hur man mäter och kartlägger ozonskiktet i atmosfären rakt ovanför staden. Vid den amerikanska vädertjänsten NOAA får vi ta del av de mätningar som gjorts över Antarktis, där de stora förändringarna observerats. Vi besöker en anläggning där man demonterade 10.000-tals kylskåp som innehåller den skadliga gasen. Slutligen ett besök i Kiruna vid vår raketbas ESRANGE där en stor internationell grupp forskare var i full färd med att

kartlägga ozonet över nordkalotten. ;

**3. Miljö i hav och sjö.** Om miljön i jordens oceaner, hav och sjöar. Det är svårt att skaffa data om den globala miljön i oceaner, hav och sjöar. Instrumenten måste placeras i satelliter för att studierna skall bli effektiva, heltäckande och pålitliga. I Kiruna kan man ta emot data från satelliter, både de europeiska miljösatelliterna och andra satelliter. I programmet finns bl. a. data från miljösatelliten ERS och alla dess instrument. I USA har man många olika satelliter för havsövervakning och deras data visar havsytans topografi med en noggrannhet på 4 cm (!) och de kan i detalj följa vindar, vågor och strömmar runt hela jordklotet. -

Innehåll: **4. Vår miljö i IT- åldern** ; Om hur man studerar och kartlägger miljön med moderna hjälpmedel i IT-åldern. Vid ett besök på Naturhistoriska riksmuseets miljöbank följde vi hur forskare samlar in fiskar och andra djur för att via kemiska analyser kartlägga gifter i miljön. En annan metod fann vi i Kiruna där man tar emot data från satelliter om miljön, och sparar data i databanker för framtida miljöforskning. Vi följde också en forskare som klassade bilder över miljön på olika platser i Sverige.

**5. Miljövänlig energi.** På Tekniska högskolan i Stockholm möter vi en forskare som berättar om solenergi och visar hur den enkelt kan tas till vara. Miljöchefen i Nykvarn guidar oss i en av de allra största solkraftsanläggningarna i världen. Därefter beger vi oss till Gotland och ser hur vindkraften kan tas till vara. -

Innehåll: **6. Kärnbränslet och miljön.** Hur ska man hantera det förbrukade bränslet från kärnkraftverk? Programmet orienterar om planerna för slutförvaring av använt kärnbränsle innan den slutgiltiga platsen valts.

U/VK

**Jorden är platt D. 6-9, 2001**

VHS, 4 x 30 min.

Hs, Gy, Vux

2001.

Innehåll: 6. Bullret från trafik, fläktar och stereoanläggningar påverkar oss på något sätt, men forskarna vet inte riktigt hur. Tystnad har blivit en bristvara. **7. Hur fungerar egentligen kretslopps-samhället?** Tar vi vårt miljöansvar genom att sortera soporna? Reportern spionerar på sina egna sopor för att se vart de tar vägen. 8. Om viktproblem. Att väga för mycket är inte bra. Att väga för lite är minst lika farligt. 9. Vi träffar amerikanen som försöker skapa världens första klonade baby. Dessutom visar det sig att klonade kalvar inte blir ett dugg lika och att klonade skalbaggar är fantastiska på att överleva. Folkbildning.

U/VK

**Jorden är platt D. 11-15, 2003.**

VHS, 5 x 30 min.

Hs, Gy, Vux

2003.

Innehåll: 11. G-kraft bland stridsflygare och rymdambulanser. Träffa stridsflygaren Anna Maltinger och hör hur hon förbereder sig för att klara g-krafterna under sina flygningar. Maria möter också den svenska industridesignern som inrett en rymdambulans åt NASA och ESA. **12. Gifter vi släpper ut.** Vart tar gifterna vägen när vi bränner våra sopor? De försvinner inte! Vi undersöker också hur vi kan bli av snytbaggen, som dödar våra träd. 13. Matematik - himmel och helvete. Om diskalkyli. Här får vi följa med Paula och se hur hennes svårigheter att tyda siffror påverkar henne i vardagen. Maria är nyfiken på kryptering och tar reda på hur det funkar. 14. Händelser i sten och jord. Vad händer med kroppen när den begravs och vad är en ekologiska begravning? Vad finns under markytan? Och kommer det att gå bra att förvara radioaktivt

Uhc/VC

**Växthuseffekten : klimatförändringar och global uppvärmning**DVD, 22 min. Hs, Gy, Vux  
2007.

Vad exakt är växthusgaser? Orsakar dessa verkligen förändringar i klimatet? Global uppvärmning har blivit en mycket het miljöfråga. Det här programmet förklarar bakgrunden till växthuseffekten på ett vetenskapligt sätt och bevisen på att vi själva orsakar klimatförändringen. Programmet tar upp följande ämnen: Atmosfärens sammansättning, varför atmosfären har en värmande effekt, den förstärkta växthuseffekten, andra växthusgaser än koldioxid: metan, dikväveoxid, klorfluorkol- och vätefluorkolföreningar, effekten av global uppvärmning, främsta källorna till koldioxidutsläpp orsakade av människan, metoder att minska utsläppen. Från 14 år.

Uh/VC

**Vet hut!**DVD, (3 x 30 min.) Gy, Vux  
2005.

**1. Om arbetssituationen i fabriker utomlands** och om det blir bättre eller sämre för textilarbetare om vi slutar shoppa. I Vet hut! får du se bilder som August och hans kompisar filmat på klädfabriker i Kambodja. Designstudenten Ulrika svarar om det överhuvudtaget går att göra schysta kläder, och om det ens går att få tag på bra tillverkade tyger i Sverige. Lina och Jacob berättar om vad de fick se när de åkte till Nicaragua och besökte en ekonomisk frizon med en massa klädindustrier. Under programmets gång tillverkar gruppen Redesign ett par onda jeans av gamla kläder för att visa hur mänskliga rättigheter och kläder kan hänga ihop. Det handlar om pengar, arbetsvillkor och miljö. Och om vad du stoppar in i den garaderob.

**2. Om terrorism.** Vad gör våldet med oss och världen? Går det att stoppa? Vet hut!s reporter Herman åker till London som råkat ut för flera självmordsattacker, men som också är en stad som varit utsatt för terror under lång tid och från många olika håll. Med sig hade han frågan om hur man påverkas av att leva nära terror och på plats träffade han svenska Niklas och londonbon Taniem. John Sahlin, som är medlem i Svenska FN-förbundet, och Ramia Ebrahimzada från Svenska Afghanistankommittén diskuterar vad terror egentligen är, vad den kan bero på och hur man borde göra för att minska terrorismen. Anna Gifvanes som var med om ett bombattentat på Bali 2002 berättar om sina tankar och känslor efter

avfall i berggrunden? Frågor som tas upp i programmet. 15. Klassisk doping och nya metoder. Vi undersöker vad som driver människor att använda doping och hur doping påverkar kroppen. Vi får också se hur ett doping-test går till.

Uh/VC

**Ramp höjdare: Jordens resurser**DVD, 30 min. Hs, Gy  
2008.

Reportage om hur vi förbrukar jordens resurser, och vad det får för konsekvenser för framtiden. Vad kan vi göra idag för att påverka miljön i framtiden? Vi träffar Basse som är sopdykare, ser vad som går att göra för att sänka koldioxidutsläppen i sitt hem, och besöker Benito som är en av de sista bönderna i södra Spanien.

Uh/VC

**Miljömärkning : vägen till en renare värld**DVD, 14 min. Åk 4-6 ; Hs ; Gy  
2008.

Vi vill alla göra rätt och använda naturens resurser på bästa sätt. Men ibland är det inte så enkelt. I affärerna så finns miljömärkningar på många varor. Men vad betyder dem? Och är alla seriösa? Den här filmen tar upp de nio vanligaste märkningarna, men också vilka märkningar som inte handlar om miljö. Och vi kan göra skillnad. Ett exempel är en Svannmärkt biltvätt. Den släpper ut 80 % mindre kemikalier än en vanlig biltvätt. Filmen passar samhällskunskap samt hem- och konsumentkunskap.

**detta. 3. Om klimatet.**

Går det att stoppa växthuseffekten? Vet Hut!s reporter träffar TV- meteorologen Pär Holmberg och lär sig mer om vad som påverkar klimatet och hur klimatförändringarna kan förändra vädret i framtiden. I studion diskuterar Erik Pihl, som läser till energiingenjör, med Stina Albing, miljövetare, vad växthuseffekten beror på. Om det är vi människor som gör att jorden blir varmare eller om det är en naturlig utveckling? Renskötaren och biologen Jonas Vannar berättar om vad ett varmare klimat skulle innebära för rennäringen. Martina Breitenau och Viyan Hagi har varit på klimatkonferens och försökt påverka och fråga ut politiker om vad man borde göra för att minska på utsläppen av gaser som orsakar växthuseffekten.